

Q&A: Jens Dam

Jens Dam er fra og med 2011 udpeget af Bibliotekarforbundet til at sidde i Udvalget til Beskyttelse af Videnskabelig Arbejde (UBVA). UBVA er et stående udvalg under AC. Det varetager akademikernes interesser i relation til ophavsret, deltager i lovforberedende arbejde, afgiver høringssvar og er blandt andet medlem af Copy-Dans bestyrelse. UBVA laver også informationskampagner og afholder symposier og kurser. Hidtil har målgruppen fortrinsvis været forskere og undervisere, men nu er der også klare snitflader til fag- og forskningsbibliotekerne.

Jens Dam arbejder til daglig med e-læring, informationskompetence og ophavsret som sektionsleder på Syddansk Universitetsbibliotek. Han er uddannet bibliotekar DB og 44 år.

? Hvad rummer dit arbejde i UBVA?

” Princielt er man udpeget uden slutdato, og jeg kan sidde i udvalget indtil jeg dør. Det er selvfølgelig ikke realistisk, men da vi mødes 6 gange om året, er det vigtigt for mig og min arbejdsgiver, at det er relevant.

I udvalget sidder medlemmer udpeget af AC's organisationer og formanden er universitetsjurist. Vi arbejder med og udtaler os om sager af principiel karakter inden for vores interessefelt. Det er sådanne emner, UBVA efterfølgende dækker ved vores offentlige arrangementer.

Men vi behandler også enkeltsager. Det kan være universitetsansatte som er kommet i klemme i sager om ophavsret med et forlag.”

? Hvad synes du, er de vigtigste gevinster ved Open Access?

” Danmark investerer mange penge i forskning for at give Danmark et godt fundament for vækst. Vi skal sikre, at resultaterne kommer så mange som muligt til gode.

Forskning skal i langt højere grad viderefremmes til de små og mellemstore virksomheder, så de kan få adgang til den nyeste viden inden for deres arbejdsområde. Adgang til viden er en forudsætning for innovation og vækst.”

? Hvor er forskningsbibliotekerne i værdikæden i dag?

” Diskussionen af ophavsret og i det hele taget immaterielle rettigheder rammer ind over ganske mange af bibliotekernes arbejdsfelter.

De juridiske spørgsmål i forbindelse med e-læring, digitale udgivelser og brug af faglitteratur er gode eksempler.

Andre kunne være ophavsretten i forbindelse med forskningspublicering og webcast af undervisning. For, med hensyn til det

Interview: René Steffensen. Foto: Jakob Boserup

Jens Dam anbefaler UBVAs gratis kurser.

sidste, i hvilket omfang skal man som underviser acceptere, at ens undervisning lægges på bibliotekernes repositories og efterfølgende webcastes?

Så svaret er nok, at bibliotekernes arbejde med især licenser, publicering og forskningsformidling har genereret spørgsmål og behov for en udvidet service, som af gode grunde bør håndteres af os selv.”

? Hvordan kan bibliotekerne arbejde for at modvirke uredelighed?

” Bibliotekerne kan selvfølgelig ikke direkte forhindre snyd eller overtrædelser af ophavsretten. Men de kan være med til at hjælpe forskere og undervisere til at kende egne rettigheder, så de lærer, hvad der er ret og hvad der er vrang.

Men det kræver at bibliotekerne har større indsigt. UBVA modtager penge fra bl.a. AC og Copy-Dan, som bruges til udgivelser og kurser. De er typisk gratis at downloade eller at deltage i.

Arrangementerne er efter min mening meget relevante for forskningsbibliotekerne, så det er bare at meddele sig. Og gerne i god tid. For lige nu er de konstant overtegnede.”